

Reactie internetconsultatie betreft voorstel wijziging Leerplichtwet 1969 artikel 5 onder b, Wet voorschriften vrijstelling leerplicht bij richtingsbezwaren.

Nijmegen, 13 juli 2020

Geachte Heer Slob, Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media,

Graag wil ik u mijn reactie en tevens visie op uw voorstel tot het wijzigen van de Leerplichtwet 1969 artikel 5 onder b toezenden.

Ik heb de openbare stukken zijnde uw voorstel van wetswijziging alsmede het document 'vragen uit het integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)' geraadpleegd en ben tot de volgende conclusie en onderstaand voorstel gekomen.

Ik wil u vriendelijk verzoeken om deze reactie mee te nemen in uw overwegingen om uw nieuwe wetsvoorstel vorm te geven.

Allereerst merk ik op dat u artikel 5 onder b van de Leerplichtwet 1969 wilt wijzigen door de toevoeging van bepaalde eisen gesteld aan de bij het onderwijs betrokken persoon, de locatie waar het onderwijs plaatsvindt, en de vormgeving van dit onderwijs omdat nu het wettelijk kader hiervan ontbreekt. U stelt dat op grond van internationaal recht, waarbij u vermoedelijk verwijst naar artikel 28 van het Internationale Verdrag voor de Rechten van het Kind, alsmede het in het IAK vermelde artikel 23 van de Nederlandse Grondwet, ieder kind recht heeft op onderwijs, en ouders verplicht zijn vervangend onderwijs te verzorgen.

Als breed pedagogisch en didactisch opgeleide ouder van 4 kinderen in de leeftijd van 0 tot en met 9 jaar en waarvan 3 kinderen vervangend onderwijs krijgen in de vorm van thuisonderwijs, ben ik het volledig met u eens dat ieder kind het recht heeft op kwalitatief onderwijs wat hen stimuleert in de ontwikkeling op cognitief, sociaal en emotioneel vlak.

Ik wil u er graag op attenderen dat de door u voorgestelde wijzigingen die u wilt stellen aan artikel 5b van de Leerplichtwet, met als doel het waarborgen van het recht op onderwijs en de kwaliteit hiervan, allen zaken rondom de zogeheten *inrichting* van het onderwijs zijn.

U wilt de wijzigingen uit uw wetsvoorstel toevoegen als eis bij een beroep op artikel 5 onder b van de Leerplichtwet, welke vrijstelling op grond van de zogeheten *richting bedenkingen* betreft.

Naar mijn mening kan dit anders. Ik leg u in het volgende gedeelte van mijn reactie graag uit welke visie ik heb en waarbij we naar mijn mening aan elkaars behoeften tegemoet kunnen komen.

Mijn voorstel: Het opnemen van thuisonderwijs als volwaardige vorm van onderwijs in de wet

Het voorstel wat ik u zou willen meegeven is het opnemen van thuisonderwijs als volwaardige onderwijsvorm in de wet, en deze eveneens als keuze op te nemen na inschrijving op een school, onderscheidenlijk instelling, alsmede na schoolgang wanneer blijkt dat een kind vastloopt in het schoolsysteem. Hierdoor zal een grote groep thuiszitters gereduceerd worden en krijgen de betrokkenen van deze groep een beter passend kader om kwalitatief maatwerk op onderwijsvlak te realiseren, en het belang van het kind zoals vastgelegd in artikel 3 van het IVRK te waarborgen en voorop te stellen.

Kinderen die uitvallen in het schoolsysteem mogen nu noch vanuit de Leerplicht wet 1969 zoals deze tot en met heden in de wet is vastgelegd, noch vanuit uw voorstel tot wetswijziging, gebruik maken van thuisonderwijs als volwaardige vorm van onderwijs en hierdoor vallen zij als groep thuiszitters buiten de boot.

Het is het recht van een kind om onderwijs te kunnen genieten.

Juist bij het vastlopen in het schoolsysteem, en schooluitval als gevolg hiervan en waarbij het recht op onderwijs van het kind in het geding komt, is het belangrijk dat de optie van het opnemen van thuisonderwijs als volwaardige vorm van onderwijs in de wet naar mijn mening noodzakelijk om kinderen en ouder(s) in het belang van hun kind te voorzien van maatwerk op het gebied van onderwijsaanbod.

Daarnaast vind ik naast het recht op onderwijs en de kwaliteitswaarborging hiervan, een aantal zaken belangrijk die ik u zou willen mededelen.

Onderstaande juridische grondslag heb ik gebruikt bij het vormgeven van mijn visie en mijn voorstel tot het opnemen van thuisonderwijs als volwaardige vorm van onderwijs in de wet.

Ik heb hierbij eveneens rekening gehouden met uw behoeften en wensen.

Ik ben van mening dat het onwenselijk is dat betrokken personen, in het geval van thuisonderwijs veelal de ouder(s) van deze kinderen en het kind zelf, worden 'gedwongen' om de onderwijsinspectie in hun persoonlijke levenssfeer toe te laten met als doel de onderwijslocatie en de veiligheid van het leerklimaat te toetsen tijdens een gesprek in de eigen woning.

De ouder dient toestemming te geven tot het binnentreden van de woning, zo luidt uw voorstel, maar doet hij dit niet dan zal er direct een melding gemaakt worden naar de Burgermeester en Wethouders van de woonplaats van de betrokken ouder(s) en het kind waarvoor men de kennisgeving wilt indienen, en kan de door u voorgestelde 'verklaring geen bezwaar' niet worden afgegeven.

Een kind wat het reguliere basisonderwijs op een school of instelling geniet wordt niet aan dergelijke privacy-schendende eisen onderworpen.

Tevens worden ouders van schoolgaande kinderen 30 weken voorafgaande aan de inschrijving van hun kind op een school niet onderworpen aan een onderzoek naar een eventuele ondertoezichtstelling.

Ouders van kinderen die thuisonderwijs als vervangende vorm van onderwijs genieten worden op deze manier op rechtsongelijke wijze behandeld ten opzichte van ouders van schoolgaande kinderen.

Dit mag niet en het recht op gelijke behandeling is vastgelegd in artikel 1 van onze Nederlandse Grondwet.

U wilt tevens de betrokken persoon gelijk stellen aan de 'instelling', 'het bestuur' zoals weergegeven in artikel 15o onder het kopje 'Reikwijdte'.

Mijns inziens zorgt de door u aangedragen wijziging onder artikel 15o ervoor dat de overheid bepaalde voorzieningen voor betrokken ouder(s) en kind(eren) die thuisonderwijs als vervangende vorm van onderwijs genieten dient aan te dragen richting deze betrokken ouder(s) en kind(eren).

Omdat ik graag met u wil meedenken heb ik een aantal alternatieven bedacht om uw zorgen omtrent het ontbreken van een wettelijk kader inzake de kwaliteit van het onderwijs en de sociaal, psychische en fysieke veiligheid van het leerklimaat te waarborgen.

Deze alternatieven heb ik hieronder voor u opgesomd.

Ik hoop dat u deze met een open blik en hart wilt lezen.

Ik spreek als ervaren ouder van 4 kinderen waarvan 3 kinderen thuisonderwijs als vervangende vorm van onderwijs genieten niet alleen namens mijzelf, maar ook namens onze kinderen en een grote groep ouders die zich elke dag inzetten in het belang van hun kind, en waarbij zij het recht op onderwijs van hun kind willen waarborgen.

Alternatieven om enerzijds de kwaliteit van het onderwijs en het sociaal, psychisch en fysiek veilig leerklimaat te waarborgen, en anderzijds het recht op privacy, huisrecht en de vrijheid van onderwijs te waarborgen:

1. Het gesprek tussen de ouder en onderwijsinspectie vindt plaats op neutrale locatie
2. Ouders overhandigen de onderwijsinspectie een lijst met onderwijsmaterialen, lidmaatschappen en verklaren desgewenst hoe zij aan de sociaal emotionele ontwikkeling van hun kind bijdragen
3. Ouders vragen tijdig een Verklaring Omtrent Gedrag aan en overhandigen een kopie van deze VOG aan de onderwijsinspectie tijdens het gesprek op neutrale locatie
4. Ouders maken een onderwijsplan en houden een portfolio bij van de vorderingen van hun kind en tonen deze aan de Stichting Keurmerk Thuisonderwijs die tevens de onderwijslocatie toetst in een gesprek met ouder(s) en het betrokken kind aan huis
5. Ouders tonen SKT waarom zij bekwaam zijn in het verzorgen van vervangend onderwijs en hoe zij zich hebben verdiept en voorbereid in het belang van hun kind en op grond van artikel 3 IVRK
6. Als aan de eisen van SKT is voldaan ontvangen ouders het Keurmerk Thuisonderwijs
7. Ouders overhandigen een kopie van het verkregen Keurmerk van SKT aan de onderwijsinspectie tijdens het gesprek op neutrale locatie
8. Op grond van punt 1,2,3, 4 en 5 ontvangen ouders de 'verklaring geen bezwaar' van de onderwijsinspectie en dienen deze samen met de kennisgeving in voorafgaande aan het moment van leerplichtigheid
9. Het kind krijg in plaats van 3 toets momenten op 6, 9, en 12 jarige leeftijd alleen een toets wanneer er zorgen bestaan betreffende de kwaliteit van het onderwijs dat het kind geniet.
Desgewenst kan door de ouder(s) een P.O.-eindtoets worden aangevraagd voor hun kind waaruit een geadviseerd niveau voortvloeit ten behoeve van een eventuele toestroom tot het middelbaar onderwijs. Middelbaar onderwijs mag ook in de vorm van afstandsonderwijs via gecertificeerde onderwijs instellingen als LOI/NTI/NCOI/Scheidegger enz. plaatsvinden.

10. Ouders leggen vorderingen van hun kind vast in de vorm van een portfolio welke aan het einde van de periode van primair onderwijs desgewenst getoond kan worden aan de onderwijsinspectie in een eventueel 2^e gesprek op neutrale locatie
Zo zijn door 2 instanties de kwaliteit op het onderwijs getoetst, wordt het leerklimaat op veiligheid getoetst door SKT en blijft de privacy gewaarborgd van het kind, de ouder(s) en andere gezinsleden.
11. Ouders krijgen een naar verhouding ontworpen en nader te bepalen jaarlijks *kindgebonden onderwijsbudget* wat zij kunnen besteden voor de aanschaf van fysieke en online leermaterialen (Bijvoorbeeld Squala, Taalzee, Rosette Stone, DuoLingo), een computer, kunst/cultuur lidmaatschappen, een bibliotheek abonnement, enz. ter bevordering en waarborging van de kwaliteit van het onderwijs voor het betrokken kind. Ouders bewaren aankoopbewijzen en overleggen deze aan de onderwijsinspectie en/of andere betrokken organen/leden.
12. De kosten voor de aanvraag van het Keurmerk vanuit SKT mogen door de overheid worden vergoed indien dit vanuit het ministerie wenselijk blijkt
13. Ouders behouden op grond van artikel 23 van de Nederlandse Grondwet hun recht op onderwijsvrijheid
14. Kinderen mogen op verschillende locaties blijven leren zoals dit nu ook gebeurt
15. Ouders en kind behouden hun recht op privacy en huisrecht op grond van artikel 12 van de Nederlandse Grondwet, artikel 16 IVRK en artikel 8 EVRM

Toelichting bij punt 3:

Het overhandigen van een Verklaring Omtrent Gedrag is evenredig aan de eis die wordt gesteld aan een leerkracht in het primair of middelbaar onderwijs. Het is een kwestie van rechtsongelijke behandeling om betreft ouders die thuisonderwijs als vervangende vorm van onderwijs geven een niet vrijwillig onderzoek in te stellen naar een OTS. Dit gebeurt bij schoolgaande kinderen en hun gezinnen ook niet.

Toelichting bij punt 4 en punt 5:

De Stichting Keurmerk Thuisonderwijs is een door deskundigen gedragen stichting waarvan haar leden zich gedegen hebben verdiept in wat thuisonderwijs werkelijk inhoudt en op welke vlakken zij verschilt met het reguliere, schoolse onderwijs.

De onderwijsinspectie heeft deze kennis (nog) niet en kan naar mijn mening dan ook geen gedegen oordeel geven over de kwaliteit van het vervangende onderwijs. De inspectie zal (nog) met een te schools gekleurde bril kijken naar de unieke situatie rondom het vervangende onderwijs.

Goed opgeleide ambtenaren die kennis hebben van thuisonderwijs zijn dan ook noodzakelijk.

Toelichting bij punt 6:

SKT komt bij de betrokkenen thuis op gesprek en kan de locatie en betrokkenen toetsen op sociale, psychische en fysieke veiligheid.

Naar mijn mening is het niet een aangelegenheid van de onderwijsinspectie om zich te mengen in de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen.

Tevens is SKT een onafhankelijk orgaan waardoor zaken objectief en gedegen gescheiden blijven.

Privacy en huisrecht van betrokkenen blijven zo beter gewaarborgd.

Toelichting bij punt 8:

Scholen en instellingen krijgen per kind per jaar een bedrag van 6900,- euro tot hun beschikking voor de aanschaf van leermaterialen en de inrichting van het gebouw en omringende locatie.

Natuurlijk is de ruimte waar kinderen thuisonderwijs krijgen als vervangende vorm van onderwijs niet zo groot en duur als een schoolpand. Dat begrijp ik.

Tevens leren kinderen die thuisonderwijs krijgen als vorm van vervangend onderwijs veel in en uit de praktijk, op excursie, in musea, natuurtuinen etc.

Wederom in het kader van rechtsgelijkheid en het voorkomen van ongelijke behandeling (artikel 1 Nederlandse Grondwet) stel ik dat ouders recht hebben op een naar verhouding ontworpen *kindgebonden onderwijsbudget* welke gericht dient te zijn op de aanschaf van onderwijsmaterialen en waarbij het ouders vrij blijft staan deze op grond van hun onderwijsvrijheid en geloof/levensovertuiging als vastgelegd in artikel 23 van de Nederlandse Grontwet en artikel 5b van de LPW 1969, en op grond van artikel 3 van het IVRK (belang van het kind voorop) kan worden besteed.

Te meer vanwege uw voorstel onder artikel 15o om de 'persoon' gelijk te stellen aan 'de instelling' / 'het bestuur' heeft de door u voorgestelde wijziging van artikel 15o vorenstaande tot gevolg.

De verschillen tussen regulier onderwijs op een school en thuisonderwijs als vervangende vorm van onderwijs

<i>Regulier onderwijs op school:</i>	<i>Thuisonderwijs als vervangende vorm:</i>
Vast curriculum	Flexibel
Klassikaal lesgeven	Individuele aandacht & maatwerk mogelijk
(grote) groepen	Persoonlijk of kleine groepen
Leren van 08:30 tot 15:30 uur (of volgens tijden continurooster)	Leren de hele dag, gedurende het gehele jaar
Leren in een klas, schoolgebouw	Leren op verschillende plekken; Thuis, buiten, in de winkel, in musea, in de natuur, in de praktijk, tijdens excursies, tijdens veld-les, tijdens extern georganiseerde (hoor)colleges, bij vrienden, familie, door ingehuurde specialisten
Voornamelijk leren uit lesboeken	Leren uit lesboeken, practica, ervaringsgerichte leeropdrachten
Leren volgens vast ritme	Afwisseling mogelijk afgestemd op unieke leerbehoefte kind
Leren op basis van gemiddelden	Sneller, langzamer leren is mogelijk
Basiseducatie	Verdieping en verbreding van de leerstof is mogelijk
Weinig tijd voor handarbeid, creatieve en kunstzinnige vakken	Meer tijd voor handarbeid, creatieve en kunstzinnige vakken
Groepsklimaat kan druk en rumoerig zijn wat zorgt voor afleiding	Individueel leren en leren in kleine groepen zijn bevorderlijk voor de spanningsboog en opname leerstof
Rekening houden met het leerritme van de groep	Sneller door de leerstof heen
Sociale activiteiten, sport en spel tijdens korte pauze	Meer tijd voor sport en spel, gedurende de hele dag

Voordelen van thuisonderwijs als vervangende vorm van onderwijs

- Een kindgerichte aanpak waarbij rekening wordt gehouden met de unieke en persoonlijke leerstijl van het kind is mogelijk
- Een hogere mate van een-op-een aandacht in het leertraject op cognitief, sociaal-emotioneel en motorisch vlak is mogelijk in vergelijking tot (grotere) schoolklassen
- Meer verdieping en verbreding van de leerstof is mogelijk, in het reguliere onderwijs is dit niet (altijd) mogelijk
- Er is meer tijd voor praktisch leren, excursies in o.a. musea, veldwerk in de natuur en voor gerichte sociale activiteiten die aansluiten bij de leerbehoefte van het kind
- Een rustiger leerklimaat zonder de ruis van een grote groep is mogelijk. Dit komt ten goede aan de concentratie/spanningsboog van het kind en het opnemen van de leerstof
- De betrokken ouder kent het kind het best, en kan het lesaanbod desgewenst aanpassen op de interesses van het kind
- Een talentgerichte aanpak is mogelijk. Dit gebeurt in Scandinavische landen ook veel. Kinderen ontwikkelen daar op alle vlakken prima.
- Kinderen doorlopen hun onderwijsloopbaan doorgaans sneller, zijn ondernemend en nemen na hun onderwijsloopbaan even graag deel aan het arbeidsproces en de maatschappij
- Kinderen kunnen betrokken worden in de (door de betrokken ouder voorafgebakende) keuze van het aanbod van leerstof wat ervoor zorgt dat zij eerder vanuit intrinsieke motivatie zullen blijven leren en plezier in het leren blijven behouden

Tot slot:

Ik hoop dat u mijn visie wilt meenemen in uw overwegingen bij uw voorstel tot wetswijziging.

Ouders die een kennisgeving onder artikel 5 sub b indienen zijn over het algemeen autonome, autodidactische en verantwoordelijke mensen die goed uitzoeken op welke manier zij invulling kunnen geven aan het recht op onderwijs van hun kind.

Zij stellen het belang van hun kind voorop, verdiepen en ontwikkelen zich in didactische vaardigheden en werkvormen en nemen de taak om te voorzien in het recht op onderwijs van hun kind erg serieus.

Kinderen die thuisonderwijs krijgen als vervangende vorm van onderwijs ontwikkelen doorgaans minstens evenredig aan, of met een voorsprong op schoolgaande kinderen.

Een grote groep kinderen heeft door maatwerk en de een-op-een werkwijze een ontwikkelingsvoorsprong op zowel sociaal, emotioneel als cognitief vlak. Door thuisonderwijs als volwaardige vorm op te nemen in de wet geeft u thuiszitters en hoogbegaafde kinderen die zijn uitgevallen in het schoolsysteem een waardige kans van slagen.

Ouders en betrokkenen zijn ontzettend gemotiveerd om hun kind het beste te bieden en zijn zich bewust van de rechten van hun kind.

Tijdens de corona-crisis is maar weer eens gebleken hoe snel onderwijs op afstand in de thuissituatie kon worden opgezet en dat veel kinderen baat hadden bij deze persoonlijke vorm van lesgeven.

Ouders zijn gemotiveerd aan de slag gegaan met hun kinderen.

Het is het recht van een kind om onderwijs te genieten.

Stel het belang van het kind voorop door thuisonderwijs als volwaardige vorm van onderwijs op te nemen in de Leerplichtwet.

Mocht u een reactie op mijn visie willen geven dan mag u zich wenden tot het schrijven van een reactie aan onderstaand email-adres.

Ik wil u graag danken voor de tijd en moeite die u genomen heeft om deze reactie te lezen.

Met vriendelijke groet,

M.P.

mp2020to@gmail.com

Bijlage

Bijlage : Juridische grondslag voor het schrijven van mijn reactie

- LPW 1969 heden
- LPW 1696 nieuw wetsvoorstel Minister A. Slob
- Artikel 8 Grondwet: Vrijheid van vereniging
- Artikel 23 lid 2 Grondwet: Vrijheid van onderwijs behoudens toezicht en bekwaamheid
- Artikel 23 lid 5 Grondwet: Eisen aan de deugdelijkheid worden bekostigd uit openbare kas met behoud van vrijheid van richting van het onderwijs
- Artikel 34 Grondwet: Het ouderlijk gezag
- Artikel 28 IVRK: Ieder kind heeft recht op onderwijs
- Artikel 18 IVRK: Ieder kind heeft recht op opvoeding
- Artikel 16 IVRK: Ieder kind heeft recht op privacy
- Artikel 8 EVRM: Ieder mens heeft recht op privé, familieleven, eigen huis en briefgeheim
- Artikel 16 IVRK: Bescherming van de privacy van het kind; geen willekeurige of onrechtmatige inmenging in/aantasting van zijn of haar privéleven, gezinsleven, zijn of haar woning of zijn of haar correspondentie
- Artikel 12 Grondwet: waarborging huisvrede
- Artikel 5 IVRK: De rol van de ouders
- Artikel 4 IVRK: Overheid waarborgt waar je recht op hebt
- Artikel 3 IVRK: Belang van het kind voorop
- Artikel 2 IVRK: Er mag geen onderscheid worden gemaakt
- Artikel 1 Grondwet: Gelijke behandeling, gelijkheidsbeginsel, geen discriminatie, geen rechtsongelijkheid